

Inserati se sprejemajo in valjé
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefraukovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
(adm. nistracija) in ekspedicija na
starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za polleta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na oem pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo v Hrišerjevi ulici
št. 6.

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

O bodočih volitvah na slovenskem Štajarskem in Koroškem.

Le malo tednov še in prične se živahno volilno gibanje po vseh onih deželah, ki svojih poslancev niso volile že lansko leto. Slovenci so prizadeti le na Koroškem in Štajarskem. Če se bo pri volitvah tako ravnilo, kakor lansko leto na Kranjskem, bo volilni boj hud, na Štajarskem posebno v mariborskem in slovenjegraškem okraji, na Koroškem pa povsod, kjer bodo na noge stopili tudi Slovenci, kar se bo bóje zgodilo le v dveh volilnih okrajih.

Poslanci štajarskih Slovencev so se, združeni s konservativno stranko, v deželni zboru vseskozi vrlo držali, in potezali za blagor svojih volilcev; da so le malo dosegli, temu niso krivi oni, ampak kriva je večina, ki je njihove tivjatve brez obzirno prezirala. Slovenski Štajarci smejo res ponosni biti na svoje poslance, ker so vsi odločni možje, ki stojijo zmiraj brez strahu za narod svoj, zato se ni bati, da bi jih ne volili zopet.

Nevarnost je le, kakor smo že omenili, v slovenjegraškem in mariborskem okraji. V prvem so se bili Slovenci odločili tudi za nasprotnega kandidata g. Schmitta iz Marneberga, ki je večkrat se tudi Slovincem pravičnega skazal in je trdnega značaja; ako bi volitev ne bili tako nenadoma ustavili, bi bil zadnjič ta kandidat gotovo sijajno prodril, nadjati pa se je, da bo tudi zdaj, če pri njem ostanejo.

Tudi v mariborski okolici je zadnjič lepo kazalo za Slovence. Po Brandstetterju je bila nemčurska svojat prišla ob vse zaupanje, največi mogočnež in agitator Seidl je bil po svojem

prijatelji hudo kompromitiran, volilnih mož volitve so se bile jele tako izvrševati, da je žugal Seidlovi svojati gotov propad.

Tako je kazalo tudi tu vse najlepše in morda bi se ne bilo premenilo v tem obziru nič tudi do nove volitve, kajti volilci niso šeme, ki bi dane dali svoj glas temu, jutri pa drugemu. Med tem pa se je zgodilo nekaj, kar je spravilo Seidla in z njim njegovo stranko zopet nakonja, s kterega ga je bil potegnil Brandstetter. Dogodba sama na sebi bi o drugem času ne bila večje važnosti, kakor n. pr. pravda dveh oseb, izmed kterih ena zmaga, a druga propade. Znano je, da je g. Seidl „Sl. Gosp.“ tožil zaradi žaljenjenja časti in da bi bila imela meseca julija biti o tej zadevi obravnava pred porotno sodnijo v Celji. Pa g. vrednik in Seidl sta se pred obravnavo med seboj porazumela in „Slov. Gosp.“ je javno pripoznal, da ni hotel žaliti časti g. Seidlnove. To porazumljenje hoče g. Seidl neki porabiti za dokaz, da je narodno stranko vgnal, ter misli neki na svoje stroške ponatisniti „Sl. Gospodarja“, „Marb. Zeitung“ in „Tagespost“, v kterih je natisnjeno njegovo čaštipriznanja, ter jih vsem volilcem na dom poslati. Pa nadejamo se, da to volilnih mož ne bo motilo, ker je vsakteremu jasno, da porazumljenje dveh posameznih oseb nima s strankami nič opraviti, ker dotični osebi za svoje ravnanje niste imele nobenega pooblastila od svojih strank.

Po mestih in trgih štajarskih se ne da še nič doseči. To so po večem gnezda tujstva in renegatstva, prava inteligenca še ni potrkala na vrata. Šopiri se nemčurstvo, da je narod-

njaka prav res strah, če va-nje pride. Slovenski jezik se zaničuje, je le kmetški in posejski jezik in če kak gosposko oblečen človek slovenski spregovori, ga hočejo prebosti s strupenimi pogledi in pozdrav mu je zaničevanje. Po takih krajih bi bil pač ves trud zastoj. Prej bi na Kranjskem zmagal naroden kandidat v Kočevji, kakor v najmanjšem štajarskem mestu, ker je po teh renegatstvo „en fleur.“

Na Koroškem je slovenski stranki mogoče spraviti vsaj dva poslance v zbor, če o pravem času stopijo na noge. Enega imajo že več let in ta je profesor Einspieler, ki je že o vsaki priliki pokazal svoje za blagor volilcev vneta srce in zagovarjal jih z ognjeno besedo. Izdatnega eden ali dva ne moreta nič storiti, vendar se po njih zvé, da so v deželi tudi Slovenci in da se čez nje ne da žiti kar meni nič tebi nič na dnevni red. Slišati je, da se nemška in nemškutarka stranka na Koroškem že pripravljate za volitev, o Slovincih patega ni še slišati; morda delajo na tihem in to bi bilo tudi prav. Če pa le še čakajo, jih spodbujamo s tem, naj se začno gibati, kajti prekmalu ne bodo nikdar začeli, prej prepozno. Saj je zavest slovanska trdna že pri naših bratih po Koroškem, to nam priča lepo število bralcev in naročnikov raznih slovenskih listov in druge vesele prikazni. Vrh vsega tega glavno mesto Celovec še dolgo ni tako nemčursko, kakor n. p. štajarsko Celje. Vsakako toraj treba, da se koroški Slovenci ganejo.

Isto kličemo pa tudi našim bratom po Štajarskem. Res, da po kmetijskih občinah onih okrajev, ki imajo že zdaj svoje slovenske po-

Občni zbor Cecilijinega društva.

(Dalje.)

Za govorom g. Dolinarja sledilo je poročilo tajnikovo za leto 1877/8, ki se glasi: „Predlansko jesen sklenilo je bilo nekoliko mož, navdušenih za dobro reč, ustanoviti društvo v povzdigo cerkvene glasbe za našo deželo. Poznali so žalostni stan te svete umetnije, katerega so drugod vzvišeni katoliški možje obžalovali in grajali, in katerega smo tudi pri nas z žalostjo občutili in ga še občutimo. Povzdignil jih je izgled družih katoliških dežel, v katerih je zadnja leta toliko enacij društev izraslo. Zaupali so na blagoslov božji, katerega vsak lahko pričakuje, če je svoje delo pričel v pravem duhu ter v čast Najvišjega; zanašali so se, in to ne zastoj, na potrditev in varstvo cerkvene oblasti; pričakovali so podpore od vseh strani, navdušenosti in skrbi toliko naših duhovnikov, ki goré za čast in slavo službe Božje.

Vstanovilo se je 14. junija lanskega leta naše cecilijino društvo. Ta dan povili smo v plenice mlado dete, ki danes šteje še le 13 bornih mesecev. Res mlado je še, in morda

kdo poreče: „Njegovo življenje nima za vnanji svet nobene veljave in važnosti.“ — Toda, prečastita gospoda! ako pogledamo nekoliko v navadno družinsko življenje, vidimo, s kakim veseljem pozdravljajo stariši in sorodniki vsak zobek, ki se prikaže pri prvorojenem sinku, in kadar otrok shodi in prve besede izgovarjati začinja, potem je radost še večja, če tudi je vse to za druge tuje ljudi kaj pičlega pomena. Taka je tudi z našim cecilijinim društvom. — V prvem letu njegovega življenja ne moremo pričakovati toliko, kolikor bi smeli, ako bi bilo staro že več let. Začetniki smo, in prav to naj izgovarja društveni odbor, v čigar imenu Vam, slavna gospoda, danes kot tajnik poročam o delovanju našega društva, če še ni vse takó, kakor bi moralo biti; če se morda kaka nada, ki smo jo gojili, ni izpolnila ter prikazala kaka sitnost, na katero poprej nismo bili pripravljani. Vendar pa v Vašo tolažbo sploh moram reči: Cecilijino društvo prvo leto ni delalo zastoj, hvala Bogu!

Poročilo, katero tu podam, ima 1. točko: Notranje društveno življenje. — Od 1. občnega zbora, ki je bil 14. junija lanskega leta, zbral se je bil odbor ednajstkrat v posvetovanje. To

posvetovanje je obsegalo ustanovljenje in vredbo orgljarske šole, društveno darilo in „cerkveni Glasbenik.“

Udov šteje danes 314; med temi je 57 vstanovnikov. Po deželah jih je velika večina iz Kranjskega, po stanu pa so večidel duhovniki. Štirje so v tem letu izstopili iz društva; zakaj? — ne vem. Dva pa sta umrla. — Res lepo število nas je družabnikov; vendar si pa ne morem kaj, da ne bi izrekel svoje srčne želje, drugo leto naznaniti jih občnemu zboru še enkrat toliko — kakih 600. Kadar bodo po vsem Slovenskem razpostavljeni cecilijanci, ki bodo tudi povsod podpirali in širili društvene namene z besedo in dejanjem, potem bode tudi delovanje odbora lažje ter njegov vspeh večji.

Kaj pa je doslej storilo naše društvo?

Ako pogledamo na njegov namen: povzdigo in pospešek katoliške cerkvene glasbe in njene posebne oddelke, kakor gregorijansko, figuralno petje, cerkveno orgljanje ter cerkveno petje v domačem jeziku, moram reči, da se je ravno to leto dobro začelo gibati, ne le tu v Ljubljani, ampak tudi drugod po Kranjskem in pri naših sosedih. In da je na to ve-

slance, se skoro ni bati propada, vendar je treba paziti, da med tem, ko spe, ne pride sovražnik in ne zaseje med dobro žito ljulike.

S temi besedami smo hoteli Slovence po Štajarskem in Koroškem poklicati na delo in stražo, dokler je še čas; bolje prekmalo, kakor prepozno!

Volitve na Nemškem.

Volitve v nemški državni zbor so večinoma znane. Kolikor se zdaj vé, zgubili so liberalci okoli 40 glasov, katere so pridobili konservativci; liberalni listi so zadovoljni, da jih niso več zgubili, ker jim sedaj vlada ni pomagala, kakor prejšnja leta. Socijalnim demokratom so zedinjene druge stranke nekaj sedežev vzele, vendar se število socijalno-demokratičnih volilcev ni le ne skrčilo ampak še prav zdatno pomnožilo, akoravno je vlada vse žile napela, da bi vse stole pod njimi spodbila.

Da se socijalizem na Nemškem vedno bolj širi, krivo je pač le to, ker se revščina med revnim ljudstvom vedno bolj množi; še mali rokodelski mojstri, ki so bili včasih hudi nasprotniki socijalistom, pristopajo zdaj k njim, ker kupčija vedno slabeje gre, vlada pa le za vojske in trdnjave skrbi, ter milijone proč meče; kako bi pa ljudem preskrbela dela in kruha, za to se ne briga, pač pa za to, kako bi iztirjala zaostale visoke davke. Kdo vidi še v vladi svojo pokroviteljico in prijateljico?

Kedar se otrok rodi, potisnejo ga v brezversko šolo, tam se nauči, da je moč pravca, da vere in Boga ni; on vidi ene dobro, mnoge borno živeti, — pravijo mu, da tisti, ki dobro živé, so bili bolj krepki v boji za življenje; njegovo glavno načelo postane tedaj boj za življenje, brez vsake morale, ker take se učil ni. Ko dorase, ga vtaknejo v vojaško obleko, in ko iz vojakov pride, ne vé, kam bi se del, kje bi si vsakdanji kruh služil; boljše službe so že vse zasedene, primoran je vzeti manjšo; to pa mu ne ugaja, ker je slišal v šoli, da je treba le krepek moč biti in bistrega duha, pa bo tudi on dobro živel, ko drugi; on je vse to, pa vendar nič ne opravi, sliši pa socijalne demokrate godrnjati čez bogatine in požeruhe, čez jude in duhovne; — ti so tedaj krivi njegove nesreče in revščine, — on postane socijalist.

Od zadnjih napadov na cesarja je pruska vlada sklenila, uničiti socijalistično stranko.

Volitve so pa pokazale, da je vkljub tolikemu trudu malo ali nič dosegla. S strahovanjem in zapiranjem se socijalizem ne bo uničil; treba je družnih sredstev. V prvi vrsti treba je, povrniti se k krščanski šoli nazaj, da se bo otrok že od mladega učil, vdajati se v Božjo voljo; v drugi vrsti pa je treba, na prste stopiti judovskim „švindlerjem“, „gründerjem“, kakor sploh vsem sleparjem, oderuhom, ljudskim pijavkam itd., ker prav ti ljudstvo na vse načine demoralizirajo, enkrat ker brez dela v bogastvu in sijajnih razmerah živé, ter pri ljudéh zbujaajo željo, da hočejo na enak nepošten, pa vendar nekaznovan način obogateti in dobro živeti; v drugo ljudstvu tudi kripijejo, ker delavce slabo plačujejo, plačila vtrgujejo, sami pa v obilnosti živé, tako da morajo zavist zbuditi; v tretje pa z očitnim brezverstvom in neuravnim življenjem svojim položnim slab izgled dajejo, ter tako javno moralo spodkopujejo.

Poleg imenovanih dveh sredstev treba bo zdatno olajšati vojaško breme, ki požira na Pruskem že nad polovico državnih dohodkov, da se vstreže častilakomnosti mogotcev, pa spodjeda ljudsko blagostanje. Na Pruskem so najprej naredili postavo, da mora vsakdo biti vojak, in ker je vsled tega pruska vojaška moč silno narasla, prisiljene so bile tudi druge države zaradi svoje varnosti, posnemati pruski izgled, in tako je nastalo po vsej Evropi vojaško breme neznosljivo.

Treba je nadalje, poprijeti se bolj zdravih ekonomičnih načel, pred vsem je treba obresti znižati. Le malokdo zamore od izposojenega kapitala več ko tri odstotke plačevati, judje pa jemljejo za državne dolgove po deset in več odstotkov, da države že obresti ne zmorejo, kapitala pa nikdar ne bodo mogle nazaj plačati, in ostanejo tako v oblasti judovskih bankirjev, kateri vsako leto milijone in milijone evropskih dohodkov požiró.

Na take in enake stvari je treba misliti, ne pa na vojske, na zatiranje svobode, na zapiranje nezadovoljnih, ki se morajo vendar le na državne stroške rediti; še le potem bo bolje, in bo socijalno vprašanje svojo ojstrino zgubilo.

Zadnje volitve na Nemškem so Bizmarku dokazale, da ni vsegamogočen, in da njemu, ki hoče ves svet vladati, niti nemški narod neče več popolno pokornost skazovati. Pravijo da se približuje konservativni stranki; to bi

bilo najpametneje, kar storiti zamore: v prijaznosti s katoliško cerkvijo so še vsi vladarji najboljše shajali.

Iz Bosne

vradna poročila naznanjajo, da je tam že tekla prva avstrijska kri. Obenem pričajo, koliko da je zaupati vdanosti in prijaznosti Turkov, ki avstrijsko vojno povsod navidezno sprejemajo z veliko radostjo. 1. avgusta poslal je Filipovič stotnika Milinkoviča s švadronom husarjev (švadron ima 150 mož) 7. polka v dolino ob reki Bosni, da bi nekoliko pregledal cesto in prebivalcem razdelil oklicev ter jih pripravil na prihod vojne avstrijske. 1. t. m. je prišel v Dobojo (na levem bregu Bosne s 1500 večidel mohamedanskimi prebivalci), 2. t. m. pa v Malaj, kjer so ga na videz jako prijazno sprejeli in ga zagotovili vdanosti in zvestobe, ter mu obljubili preskrbeti tudi živež za vojno. Vendar je zvedel Milinkovič, da se v Žepči zbirajo muhamedanski vstajniki, ki hočejo vojni avstrijski v ozki dolini zapreti pot. Žepče je tudi na levem bregu Bosne in šteje 2400 prebivalcev večidel mohamedanov, pa tudi nekaj katoličanov in pravoslavnikov. Ko se je Milinkovič približal mesticu, jeli so Turki nanj streljati. Husarji so sedli s konj in so se pripravljali na boj s puškami; ker je pa poveljnik sprevidel, da ne bodo mogli prodreti, obrnil se je nazaj proti Maglaju, kjer so pa prej tolikanj prijazni prebivalci našim zaprli pot ter začeli nanje streljati iz hiš in z obeh strani vode. Maglaj je v ozki soteski, kjer so se bili Turki nastavili. Naši huzarji so sicer jako brzo jezdili skoz sotesko, vendar so zgubili okoli 70 mož. Drugi so srečno prihali do Uzore, kjer je stala predna straža avstrijska. Milinkoviču in konjiškemu stotniku Paczoni bila sta vsakemu ustreljena dva konja. Filipovič se je 5. t. m. vzdignil proti Maglaju, da ga vzame in zasede. Od odločnosti njegove pričakujemo, da bo hinavske in verolomne Turke ojstro kaznoval.

Kakor poroča „Wiener Abendpost“, so se bili Turki 5. t. m. v četrto vzdignili v Gračanici. En nadčastnik (oberlejtenant) in 4 vojaki so bili ranjeni. Med vjetimi Turki je bilo 13 ranjenih, število mrtvih se pa še ne vé. 5. t. m. so Turki pri Kozni streljali na prednjo stražo, ki se je pomikala naprej od Doboja. Pa naša vojna je na levem krilu obšla Turke in jih po 2 1/2 urnem boju vrgla proti Kosni. V tem boji sta bila 2 vojaka ubita 1 častnik in 8 mož pa so bili ranjeni. Vstajnikov je bilo neki 1500.

Kakor se poroča iz Sarajeva, je Hadži Loja oklical versko postavo Koranovo kot edino veljavno postavo. Kristjani so vsled tega silno vznemirjeni.

7. in 20. divizija je na poti Mostaru zadelala na 500 vstajnikov, ki so iz dobro vtrjenega zavetja streljali na naše in ranili 4 lovce 7 batalijona; 7. lovski batalijon in 27. pešpolk sta jih pa krepko prijela in umaknili so se kmalo proti Mostaru popustivši več mrtvih na bojišči. Naši so vjeli 33 mož ter osvojili 1 zastavo, okoli 100 pušek, mnogo streljiva in 3 konje.

5. t. m. je Teodorovičev oddelek brez posebnih opovir došel v Mostar, glavno mesto hercegovinsko, kjer je bil slovesno sprejet.

V Mostaru so hoteli pred dohodom vojne avstrijske prepoditi vse vojaške in civilne vrade. Turška gosposka ni mogla zadržati v tanka. Vsi mirni prebivalci so že komaj pričakovali prihoda vojne avstrijske. Mutesarif (okrajni glavar) Rifat Bej, sodnik in višji sodnik kakor

selo gibanje močno uplivalo, da marsikje ga prouzročilo naše cecilijino društvo, lahko rečem z mirno vestjo. Saj se je, kolikor je bilo mogoče, posluževalo tudi posredkov k dosegu svojega namena.

Ustanovila se je orgljarska šola, nam toliko potrebna drevesnica, iz katere se bode dajal dober sad in se plodil naprej. Res veseli moramo biti tega zavoda in iz srca hvaležni mil. g. knezoškofu, da so tako veliko-dušno prevzeli skrb ustanovitve in izdrževanja naše orgljarske šole po cerkvah naše škofije. Ne bodem pravil, koliko so se že lepega naši učenci naučili; slišali ste jih, slavna gospoda, ravno danes pri slovesni sv. maši, katero so tudi orgljarski učenci peli, in katerih večina začetkom šolskega leta še not poznala ni. Podučujejo se ti učenci v pravem cerkvenem duhu, ki mora biti v ozki zvezi z glasbo v cerkvi, da, ki jo mora prešinjati in vseskozi navdajati.

Manj srečni, kakor z orgljarskimi učenci, pa smo z orgljami, ktere bi imeli rabiti. Ob kratkem rečem: Slabe so. Da se pa odbor kolikor toliko opraviči, mislim, da ni od več,

da Vam, slavna gospoda, nekoliko iz zgodovine teh orgelj povem. Upam, da boste potem prav sodili o krivdi ali nedolžnosti odbora. — Meseca julija poprašam g. Goršiča, za koliko bi mogel za orgljarsko šolo primerne orglje narediti. On pravi, da spod 860 gl. orgelj s 6 spremeni ne more prevzeti, in pa da bi jih izgotovil do svečnice. Nekoliko časa pozneje pride g. Malahovski s ponudbo, da hoče orglje narediti za 600 gl., 2 spremena več in pa da bodo izgotovljene že o novem letu. To so bile lepe ponudbe, v resnici, vabljeni obeti — kaj čuda toraj, da se je odbor, ki se je v ta namen sošel, vanje podal, zlasti ker takrat še ni imel denarja na razpolaganje! Pa, žalibog, da se je vjel le v zanjke, katere mu je g. Malahovski nastavil. Koliko sitnosti je bilo. predno so se orglje le prav delati začele, in koliko pozneje, o tem molčim; povem le, da orglje, ki bi bile imele biti izgotovljene že o novem letu, jele so se staviti še le o velikonoči, pa še danes niso dodelane. Ako se komu poljubi, naj si jih ogleda sam.

(Dalje sledi.)

tudi podpolkovnik Murad bej so bili umorjeni. Posadka ni hotela ubogati in se je pajdašila z vstajniki, ki so po mestu ropali; ter se polastili kosarne, orožja in streljiva. Konzuli so pobegnili ter so 4. t. m. došli v Metković. Kdo bi se potem čudil, da so prebivalci z veseljem pozdravili prihod vojne avstrijske.

Politični pregled.

V Ljubljani, 7. avgusta.

Avstrijske dežele.

Cesarjevič Rudolf ostane do 16. t. m. v Pragu, potem pa se poda v Išel k godovanju svojega presvitlega očeta in od onod neki v Pariz k svetovni razstavi, od koder se zopet k daljšemu bivanju povrne v Prag.

Na Koroškem se je o'noval konservativen volilen odbor, ki je objavil oklic do volilcev, v katerem naznanja, da se bode konservativna stranka volitve vdeležila v kmečkih občinah in velikem posestvu. Bog daj srečo!

Na Ogerskem je pri volitvi za državni zbor ministerski predsednik Tisza v svojem rojstvenem kraju, Debrecinu, propal ter so zmagali tam vsi trije protivladni kandidati. Ta propad je tem pomenljivejši, ker je bil Tisza od l. 1860 tam še vedno voljen in je sam rekel, da se neče dati voliti v nobenem drugem okraju. Vzrok tega propada je vnanja politika; Madjari Tiszi in Andrassyu jako zamerijo zaradi zasedanja Bosne in Hercegovine, ktero so grajali vsi protivladni kandidati. Propad Tiszov bode dal vladi nasprotni stranki nov pogum, vendar pa ni upanja, da bi že sedaj prišla do večine, ali da bi se Tisza vsled nezaupnice, ktero so mu dali debrecinski volilci, celo ministerstvu odpovedal.

Vnanje države.

Italijanski pogovileži postajajo čedalje silnejši in predrznejši. Ko je te dni kralj Umberto bival v Milanu, so bili na vseh voglih ponoči nabili oklice: V Trident! V Trst! V Istro! itd. Policija je te oklice sicer strgala z zida, a ko se je kralj peljal memo stolnice, vsulo se je več tisuč papirčkov z omenjenimi napisi nanj in na njegovo spremstvo. Pravijo, da te demonstracije kralju niso neljube, in ker gre ravno zdaj v Benetke, utegnejo se tam zopet ponoviti. Unidan poročali so nekteri časniki, da se je kralj Umberto obrnil do nemškega kraljeviča za posredovanje, da bi Avstrija radovoljno Italiji prepustila Trident. Pa po naznanilu „Bozener Ztg.“ so cesar naš odgovorili, da hočejo raje s svojo rodbino konec vzeti, kakor da bi prostovoljno odstopili ped zemlje tirolske! Da bi nas Italijani ne prehiteli, dobil je neki batalijon ces. lovcev tirolskih povelje, da naj zasede Stilsko sedlo (Stilfserjoch). Tudi druge kraje ob meji laški bodo zavarovali naši vojaki.

Iz Rima se poroča „Vaterlandu.“ da se kot nasledniki umrlega državnega tajnika kardinala Franchi-a imenujejo kardinali Ferreri, Mertel, di Pietro in Nina, ki je tudi najsposobnejši med njimi za to jako važno mesto. Sicer ni opravljal državnih poslov, pa vsled velikih zmoglosti se bode kmalo tudi v tej stroki izuril. — Neki telegram iz Rima poroča, da so papež to službo ponudili kardinalu de Luca, ki je pa noče sprejeti, ker ne odobruje popolnoma Franchieve politike. Če mu papež in kardinali ne pritrjujejo, bode moral najbrže papežev nuncij na Dunaji msga. Jacobini začasno prevzeti državno tajništvo.

Turki se bodo te dni umaknili iz Varne, kjer pa pred odhodom končujejo in uničujejo vse, kar odnesti ne morejo. Tudi okolico so že čisto opustošili. — Vojni svet je sklenil

poslati več višjih častnikov k vojaškim vajam na Francosko in Nemško, da bodo potem enake vaje osnovali tudi na Turškem. — Naslednik ekumeničnega (pravoslavnega) patriarha bode boje nadškof solunski. — Tiskovni vrad je prepovedal časnikom odobraviti uporturških prebivalcev v Bosni. — Francoski poročnik je sultanu priporočil, da naj grško vprašanje vravna. Sultan je odgovoril, da vlada hoče glede Grecije izvršiti sklepe kongresove, da se pa ljudstvo turško temu ustavlja. Poročnik je na to razodel, da njegova vlada zahteva vravnavo zadev grških, kakor jih je določil kongres. — Anglija hoče od Turčije pridobiti še Mitilenski otok, ki je zaradi tega silno važen, ker varuje vhod v Dardanele. Turčija se sicer jako brani Angležem spolniti to željo, pa za dober denar bode naposled otok vendar le prodala Angležem, ker sultanu in vladi vedno primanjkuje denarjev.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 6. avgusta. (Volitve na Ogerskem.) Te dni se vršijo volitve za ogerski deželni, oziroma državni zbor, in za deželni zbor hrvaški. Madjarski narod, akoravno v manjšini, na Ogerskem toliko prevladuje v politični moči, da se sme cepiti v različne stranke, ne da bi se mu bilo treba nemadjarških manjšin bati, ker te so neznatne. Slovaki, narod dveh milijonov duš, si ne upajo z nobenim kandidatom prodreti, zato se volitve ne vdeležujejo! Rumunci so ponovili svoj več let že izvrševani sklep, da se volitev ne udeležujejo; če še pomislimo, da cela vrsta hrvaških poslancev vedno z vladno stranko glasuje, in se za Srbe, Slovake, Rumunce, Rusine, Slovence (ogerske) niti ne zmeni v zboru, potem stojita kaka dva Srba in dva erdeljska Nemca nasproti ogromni množici Arpadovih sinov, katerim je potem pač lahko, prezirati narodne manjšine, in se še med seboj brez vse skrbi prepirati.

Brez prepira in brez strank ni nobenega življenja, nobene politične živahnosti; zato Madjari tudi nikdar brez različnih strank niso, ki se pri volitvah napivajo in pretepavajo; če pa gremo do zrna, so pa vse stranke v svojih ciljih in namenih edine, namreč kolikor mogoče odtrgati se od Duñajske oblasti in vPešti osnovati veliko državo, ki bi vladala čez vse sosedne narode. Poprej so se ločili v Deakovce in levičarje. Ko je pa Deak umrl, so še Deakovci k levičarjem prestopili, ker so se nadejali, da bo Debrečinski lev, Tisza, vvedel osebno zvezo, (Personal-Union,) kakor je leva stranka zahtevala, ali pa da bo vsaj tako pogodbo sklenil s „švabi“, da Madjarom ne bo treba nič plačevati.

Videli smo, da je sklenil Tisza res pogodbo za Ogre jako vgodno; vendar Madjari še niso zadovoljni, in vpijejo, naj bi se Ogerska popolnem od Avstrije odtrgala. Ravno v tem pomenu je pisal tudi Košut pismo nekemu listu. Zameril pa se je Tisza še s tem, da je dovolil, da je avstrijska vojska v Bosno marširala proti „turskim bratom“. Nekteri zopet Tiszi nasprotujejo, ker bi radi ministri postali, češ, to kar je Tisza dosegel, znamo doseči tudi mi, pričakovali smo več od njega. Tako se je iz različnih strank osnovala zarota proti ogerski vladni stranki, in se bo z njo pri volitvah poskusila. Pravijo da bo vendar vlada zmagala, pa saj bomo kmalo videli, koliko mogočni Tisza *) še premore.

*) Tisza je pri volitvi v Debrecinu propadel proti nasprotnemu kandidatu Simonyu!! Vred.

Nas Slovence naj bolj zanima volitev pri ogerskih Slovincih, ker tam letos vprvič kandidira vsaj na pol Slovenec, neki Agustič, ki vredeje v Pešti „Slovenskega Prijatelja“ za ogerske Slovence, list sicer v madjarskem duhu pisan, pa vendar v slovenskem jeziku in slovensko narodnost priznavajoč.

Iz Hrvaškega se poroča, da bodo večinoma zopet prejšnji poslanci voljeni. Opozicija tedaj nič ni napredka storila. Pravijo, da vlada na Hrvaškem velika politična apatija. Gospodujoči narodni stranki se očita, da kaže premalo eneržije, in preveč ponižnosti nasproti ogerski vladi. Morda se bo zdaj bolj ohrabila, ko se godé tako važne reči na jugu, ko se osvoja Bosna za Avstrijo, in morda tudi za Hrvatsko, če bodo znali Hrvatje srečen trenutek za se porabiti. Ako se res Dalmacija pridruži trojedini kraljevini, potem zadobi hrvatski sabor vse drugo lice, ker Dalmatinci so vse bolj iskreni in odlični narodnjaki, in ne poznajo tistega pustega Starčevićjanstva, ki od same togote lastno hrvaško meso grize, ker nikogar družega vgrizniti moči in veljave nema. Govori se, da dobodo tudi Bošnjaki svoj sabor, vsaj tako se je bojda izustil Filipovič nasproti bosenski deputaciji; potem ne vemo, ali bo iz združenja s Hrvati kaj ali nič; ali pa ima biti to le prehodni stan, dokler se dežela stalno ne vredi. Vsakako imamo pričakovati velikih notranjih viharjev v Avstriji, in za te bo velike važnosti, kako se bodo sedanje volitve na Ogerskem in Hrvaškem končale. S Hercegovinci bodo Madjari že svoje križe imeli, naj jih že sami obdržé, ali naj jih Hrvatom prepusté, kajti Hercegovinci so junaci, in odlični Slavjani, ki se bodo kalpaka tako malo bali, kakor turbana.

S Pobrežja na Kupl, 1. avgusta.

(Letina. Vreme.) — Ne mara menite, da spimo, zato ker slovenske novine jako redko dopise donajajo iz tukajšnjih Horvaških sosedov. Pa ne spimo, temuč vrlo čujemo, le okolnosti so nas zavirale. Letos nas Bele Kranjce kakor nam temno oblečeni Zagorjanci rekajo, Gospod Bog gleda skozi veliko okno: dve Božji leti smo stradali skoro vsega, le strni ne lani pa grozovite vročine po leti ne, a letos nam je Stvarnik milostivejši. Naš svet potrebuje pogostega dežja, letos ga imamo dosle ugodno, za tega delj vsa poljščina obeča obilo sada. Strn je vsa lepa, le pšenica je nekoliko snetjiva. Predlanska jesen je bila strašna vinska mačeha, zatolkla nam je bila vino v zemljo neusmiljena toča; lani ga je bilo vsaj nekoliko toliko, da je kmet, da pišem, kakor govori Srbski junak Horvatovič, kedar mu je „Suhi dol“ gorel, vsaj nekoliko mogel gasiti se. Skoro dosti bi marsikateri gospodar bil imel pijače; ali takoj ko so kmetje svoje plemenito grozdje drozrgali in ocedili, začeli so vozovi drug za drugim dohajati po našej izpranej, jako slabej cesti — in pridno so odvažali kakor sladkor — sladki mošt; kmet ni imel novcev za davke, hodil je torej v sosednje bogatejše županije in novce jemal na mošt. Kedar koli sem videl kak voz, polen sladkega mošta, vselej mi je srce pokalo, smilil se mi je blezu do céla obožani národ. Kako se letos vse veseli in Boga prosi, da bi nam varoval vinograde! Dosle še nismo imeli toče. „Uže petnajst let trta ni obečala toliko, kolikor obeča letos“, — dejal mi je pred nekolikim časom nekov kmet veselo. Drevje, razen nakaterih hrušek, polno je sadja tako, da se kar šibe veje, zlasti slive so bogate se sadom, le črešnje so bile legotnejše. Krma je bila, ker imamo vgodno deževno vreme, jako lepa; lani nismo imeli prav

nič otave zbog neizmerne suše. Kedor je le mogel, prodal je kak govejski rep iz svoje staje, zató kar narod ni imel živinske krme in za-se užitka ne.

Narod je do nekoličnega časa letos bil še precej zdrav, poslednji čas pa so se kože pokazale, toda ne mrjó ljudje. Po sosednej pravoslavnej župniji in v neki vasi Preloške župnije so kože pomladi pridno divjale, pa tudi niso morile, menda je pridna zdravniška pomoč otimala ljudi.

Žandarje imamo že nad leto dni, le-ti nas jako dobro varujejo mrzlosrčnih zmikačev.

3. julija, ko je nebo silno razsajalo na daleč in široko, kar so nam poročale razne novine, — 3. julija je tudi v našej župniji v vasi Gorenjicah, h.št. 6., strela ubila na kosišči ob 1/2 9 do poludne poštenega, šestinpedesetletnega gospodarja Petra Veseliča. — Z Bogom!

Domače novice.

V Ljubljani 8. avgusta.

(P. ž. g. kanonik Peter Urh) je včera 7. t. m. ob 1/2 6 pri sv. Jakopu obhajal 25letnico svojega mašništva. Prečastiti g. kanonik je bil leta 1853 posvečen ter je pred 25 leti ravno na ta dan pri sv. Jakopu obhajal svojo novo mašo. Predzvečer se le je razodel željo, da bi zjutraj opravil navedno žegnano sv. mašo pri ravno tistem altarju. Kolikor je bilo mogoče, se je še na večer hitro ozaljšal prav okusno veliki oltar, pripravili so se ravno tisti s svilo, srebrom in zlatom bogato vezani paramenti, kateri so se pri takratni novi maši rabili; domača duhovnika z enim g. bogoslovcem sta g. kanoniku, ki je bil tudi nekdanj pri sv. Jakopu kapelan, asistiral. K sklepu je g. kanonik gotovo s hvaležnim srcem zapel „Te Deum“. Ljudstva se je zbralo, dasi je bila slovesnost čisto privatna, nepričakovano veliko. G. kanoniku kličemo: Ad multos annos! Na mnogaja leta!

(Posebni vlak gorenjske železnice), ki bi bil imel v nedeljo iti iz Ljubljane v Lesce, zaradi slabega vremena ni odrinil od tod in se odpelje še le 15. t. m. Še enkrat pri tej priliki ponavljamo željo, da naj bi se vožnja znižala ne samo za Lesce, ampak sploh za vse postaje. Mnogi Ljubljančani ne marajo ravno iti v Lesce in od ondod na Bled, v Begunje, Radolico itd., pač pa bi obiskali Vižmarje (Šmarnogoro), Medvode, Loko in Kranj, če bi bile tudi za te postaje odločene karte z znižano vožnino.

(Prepoved izvažanja konj) je komaj odpravljena in že mrgoli po naših krajih laških trgovcev, ki skupujejo konje za italijansko deželo. Zaradi razdraženosti nekterih rogoviležev proti Avstriji, s katero bi kaj radi pričel vojsko, bi bilo morebiti prav, če bi se izvažanje konj na Italijansko še ne bilo dovolilo.

(„Tagblatt“ in penzionisti.) Kakor je znano, morajo različni penzionisti, preden se jim pri blagajnicah izplačajo dotične svote, svoje pobotnice vidirati dati pri svojih župnjah in pri magistratu. V sobotni številki od 3. avgusta se „Tagblatt“ pritožuje, da je neki penzionist bojé moral pri nekem župnem uradu dolgo čakati na podpis. „Tagblatt“ k sklepu podpira nasvet, naj bi zadostovalo potrdilo samo od magistrata ter se od župnih uradov popolnoma opustilo. Ako je „Tagblatt“ kedaj kako dobro zadel, gotovo je je s tem nasvetom in bi se zelo vstreglo dotični duhovščini, ako bi se oprostila tistih formalnih podpisov, ker je v mestih tako že preoblačena z

opravili. — Ko bi se imel kdo pritožiti, bi se bolj smeli tisti duhovniki, ki prve dni vsacega mesca morajo zastonj cele ure tratiti z mehničnimi podpisi ter čakati, kedaj bo eden ali drugi kapnil s kako pobotnico, katerih pa nobeden ne pomisli, da je duhovnik kaj lahko za nekaj četrtink zadržan, bodisi, da spoveduje, mašuje, ali je v šoli, ali je pogreb, ali je nagroma poklican k bolniku itd. Zato menimo, bo na korist vsem, ako se „Tagblattov“ nasvet vresniči.

(Pri loteriji na Kozlerjevem vrtu) so bile

4. t. m. vlečene te le številke: 12, 25, 32, 35, 50, 61, 97, 107, 117, 125, 154, 155, 158, 172, 222, 236, 247, 251, 252, 273, 276, 280, 298, 362, 370, 379, 382, 383, 391, 412, 465, 467, 517, 551, 559, 591, 605, 616, 625, 627, 632, 637, 645, 655, 689, 708, 737, 591; 796, 800, 822, 836, 867, 870, 873, 878, 895, 917, 923, 939, 972, 980, 994, 1032, 1057, 1071, 1091, 1098, 1099, 1122, 1139, 1143, 1148, 1165, 1175, 1178, 1187, 1190, 1219, 1223, 1227, 1230, 1232, 1252, 1314, 1328, 1372, 1382, 1428, 1430, 1445, 1460, 1476, 2480, 1505, 1512, 1516, 1518, 1574, 1582, 1583, 1600, 1638, 1646, 1650, 1664, 1726, 1751, 1753, 1775, 1812, 1848, 1882, 1942, 1951, 2004 2033, 2090, 2097, 2106, 2112, 2149, 2185, 2213, 2228, 2237, 2242, 2291, 2298, 2317, 2365, 2370, 2376, 2391, 2412, 2424, 2429, 2439, 2472, 2487, 2496, 2570, 2594, 2624, 2632, 2653, 2678, 2730, 2799, 2864, 2888, 2916, 2922, 2925, 2932, 3013, 3015, 3023, 3028, 3088, 3089, 3118, 3125, 3147, 3235, 3332, 3348, 3363, 3382, 3547, 3561, 3564, 3622, 3627, 3649, 3666, 3669, 3728, 3745, 3780, 3789, 3794, 3814, 3837, 3857, 3896, 3921, 3954, 3963, 4006, 4063, 4071, 4072, 4045, 4130, 4224, 4246, 4270, 4283, 4308, 4414, 4415, 4445, 4448, 4473, 4479, 4559, 4563, 4570, 4593, 4601, 4617, 4651, 4686, 4715, 4722, 4745, 4748, 4773, 4776, 4819, 4951, 4988, 4993, 5051, 5080 5085, 5111, 5112, 5121, 5141, 5146, 5149, 5224, 5230, 5264, 5274, 5328, 5360, 5376, 5392, 5435, 5444, 5480, 5527, 5531, 5532, 5533, 5538, 5539, 5571, 5574, 5578, 5599, 5628, 5634, 5635, 5640, 5665, 5670, 5711, 5720, 5744, 5750, 5792, 5843, 5855, 5858, 5871, 5907, 5909, 5925, 5965, 5966, 6012, 6041, 6116, 6170, 6189, 6202, 6242, 6304, 6326, 6340, 6349, 6409, 6472, 6490, 6549, 6574, 6624, 6635, 6709, 6805, 6833, 6881, 6883, 6890, 6917, 6956, 6962, 6989. — Dobitki se dobivajo do 12. t. m. v kanceliji veteranskega društva pred mostom v Matičkovi (Weissen-Wolfov) hiši.

Razne reči.

— Bralno društvo „Sloga“ v Kropi napravi v nedeljo 11. Avg. v svojih prostorih veselico s petjem in tombolo, na korist zpuščenim rodov nam na jug odišnih rezervistov. Iz jako obširnega sporeda naj nam bo dovoljeno čeniti le: „Što čutiš“, „Hej rojaci opa sujmo“, „Naprej“, „Vojaška“ itd. Deklamovale se bodo nekatere točke iz „Raja“. Nekteri rodoljubi podarili so za tombolo jako primernih dobтков, za kar se jim odbor iskreno zahvaljuje. Oziraje se na blagi namen, vabi odbor k prav obilnej vdeležbi vse čestite ude, prebivalce in druge okoličane. Zedinimo se Kroparji in Kropenčanje k temu dobrodejnemu početju, kajti le zedinjena moč zagotavlja zdatno pomoč. S strankarstvom in mlahnostjo na stran! Začetek bo ob 6. uri zvečer. V stopnina udom prostovoljna, za neude pa znaša 10 krajc.

— Neueste Beschreibung und vollständiges Orts-Lexikon von **Bosnien und der Hercegovina**, verfasst von Abel Lukšič, imenuje se 118 strani debela knjižica, ki je ravnokar prišla na svitlo. Knjiga obsega po kratkem zgodovinskem vvodu natančen popis dežele, njene lege, meje, obnebjia, gora, planin, voda, rudakopov, poljedeljstva, živinoreje, kupčije, lova in ribčarstva, itd. kakor tudi njenih prebivalcev po narodnosti, veri, šegah in omiki. Drugi del knjižice obsega alfabetičen imenk in popis skoraj vseh krajev, rek, gora itd., in konečno je še pridejana razlaga nekterih turških in jugoslovanskih besedi. Knjižica je jako praktično vravnava in bode gotovo prav dobro došla vsim, ki se hočejo iz kterega koli vzroka natančneje seznaniti z Bosno in Hercegovino, ki imate odslej postati del avstrijske monarhije. Knjižica je prišla na svitlo v Pragu (Verlag von Alois Hynek, Buchhändler, Zeltnergasse Nr. 11.) in velja 1 gid. V Ljubljani se dobiva v knjigarni **G. Klerrove vdove** pred škofijo.

Javna zahvala.

Pri požaru, ki je 5. t. m. ob 9. uri zvečer vpepelil mi tri kozolce z vsemi po njih zloženimi pridelki, se je med gasilci v prvi vrsti odlikoval velečastiti gospod **Josip Marinko**, knezoškofov kaplan, ki biva zdaj na Goričanah; zato si štejem v prijetno dolžnost, tu javno mu izreči najtoplejšo zahvalo za njegov trud. Če je ta gospod že za časní blagor bližnjega tako vnet, kako marljiv mora biti še le v svojem dušnem poklicu! Vsa čast in hvala mu od moje strani, plača za njegove dobrote pa bodi mu od zgoraj! Bog ga živi še mnogo let in daj naši škofiji še več tako izglednih duhovnov! — Prisrčno zahvalujem se tudi gospodom žandarjem tukajšnje postaje, vzlasti gospodu četniku, za obilno marljivost pri ognji. Nikakor pa se ne zahvalujem sosedom, ki so branili za gašenja vodo jemati iz vodnjakov.

V Medvodah 7. avgusta 1878.

Nikola Jamnik,
posestnik.

Eksekutivne dražbe.

8. avgusta: P. Heršič iz Cirknice, 3. Maček iz Broda, 3. Logar iz Gorenje vasi, 3. Lunka iz Žerovnice, 5. Čuk iz Novega sveta, 3. Šemrov iz Gorenje vasi, 3. Oswald iz Garčarveca, 3. Turšič iz Begunj, vsi v Logatecu. 3. Slivar iz Velikega Ubelskega v Senožcah. 3. Trebušak iz Srednje vasi v Kamniku. 3. Levstek iz Malih Lašč, 3. Prelesnik iz Dvorske vasi, 2. Högler iz Podgore, vsi v Laščah. 2. Nadrah in Bregar iz Višnje gore, v Zatičini. 2. Drahsler iz Št. Jurija v Kranji. Šabee iz Trnja v Postojni.

9. avgusta: 3. Lunka iz Žerovnice, 3. Udovč iz Rožanca, 2. Oswald iz Garčarveca, 3. Lukan iz Rovt, 3. Uršič iz Spodnjega Logateca, 3. Hodnik iz Čevce, 3. Meze iz Broda, 3. Martinčič iz Dolenjega Jezera, 2. Kobav iz Planine, 3. Lozer iz Gorenje vasi, vsi v Logatecu. 3. Krašovec na Vrhniki, 2. Zaplotnik iz Rupe v Kranji. 3. Božič iz Zapuž v Vipavi. 2. Žogelj s Krvavčoga vrha, in 2. Ivanetič v Metliki. Krašovic iz Belo cerkve v Krškem. 3. Lodnik iz Čevic v Ljubljani, 3. Radkovič iz Rakovnika v Kostanjevici.

Umri so:

Od 3. do 6. avgusta: Janez Fiala, diurnist 38 l., za prsno vodenico. Johana Šraj, gojenka 11 l., za jetiko. Jožef Jak, kupčev. o. 17 m., za ošpicami.

Telegrafične denarne cene 7. avgusta.

Papirna renta 63.60 — Sroberna renta 66.65 — Zlata renta 74.25 — 1860letno državno posojilo 113.60 Bankine akcije 825 — Kroditne akcije 265. — London 115.10 — Srebro 100 60. — Coa. kr. cakini 5.49. — 20-frankov 9.27.